

alfabeto
artikolo
substantivo
adjektivo
komparativo
kaj
superlativo

pronomoj

tabelo de la
korelativaj vorti

adverboj

verboj

deklinado

prepozicioj

konjunkcioj

numeraloj

dervivado

afiksoj

kunmetado

propraj nomoj

invito

Zamenhof al
siaj anoj!

Internacia

Lernolibro

**por Esperantistoj de
Heinz Jacob**

Ĉiuj rajtoj rezervitaj.

Omna yuri rezervita.

© Copyright 1934

by the author

Internaciona Linguo Ido

LINGVO INTERNACIA ESPERANTO
LINGUO INTERNACIONA IDO

INTERNACIA
LERNOLIBRO
POR ESPERANTISTOJ

KUN LA TABELO DE LA
KORELATIVAJ VORTOJ, LA
GRAMATIKO KUN MULTAJ
EKZEMPLOJ KAJ KELKAJ
ELDIROJ DE ZAMENHOF

DE

HEINZ JACOB
ESCRIBIDA IDO-INSTRUANTO

GERMANA IDO-ASOCIO
BERLIN-CHARLOTTENBURG 9

Original anciena kayero, di qua la kontenajo skanigesis dal ne-konocata skribisto. Lu kopiabis tote omno. Onu anke povas olu ek l'interreto quear por ipsa imprimigo.

TABELO DE ENHAVO

paĵo

3	tabelo de enhavo
4	antaŭparolo
5	alfabeto, artikolo, substantivo, adjektivo, komparativo kaj superlativo, personaj pronomoj
7	posedaj pronomoj, montraj pronomoj, pronomoj adjektivaj
9	tabelo de korelativaj vortoj
10	Zamenhof pri sia tabelo
12	adverboj, verboj
12	Zamenhof pri supersignoj kaj akuzativo
15	deklinado
16	Ĉu vi scias la sencon „da, de, di“? „nei, epli“
17	prepozicioj
19	„-aj“ kaj „oj“ en Esperanto
19	konjunkcioj
20	numeraloj
21	dervivado
23	novaj prefiksoj en Ido
24	novaj sufiksoj en Ido
26	kunmetado, sintasko, propraj nomoj
32	Zahmenhof kaj lia reformesperanto
28	Origino di la artificala muziko
29	Invito al komuna laboro
30	Ciencisti judikas pri Ido
34	Ido-Himno
33	Reklami, literaturo: Kompleta Gramatiko Detaloza

Ĉiuj rajtoj rezervitaj!

ANTAŬPAROLO!

(prefaco)

Ĉi tiu internacia lernolibro enhavas la ĉefajn ŝanĝojn per kiu la lingvo internacia diferencas de Esperanto.

Ankaŭ oni penis klarigi la ŝanĝojn je sintasko kaj stilo. Ne estus taŭga doni kompletan liston de ĉiuj pronomoj, adverboj, prepozicioj, konjunkcioj, interjekcioj, sed la tabelon Zamenhof an vi trovas tradukita en ĉi tiu libreto.

Ĉi tiu libreto estis verkata baze sur la „*Lernolibro*“ de Antono Waltisbühl (Zürich 1908) sed kompletigata laŭ la hodiaŭa stato de la lingvo.

Se oni volas komplete profiti ĉi tiun lernolibron, verkitan tute en Esperanto, oni devas ankaŭ uzi kaj studi la novan vortaron „*Esperanto-Ido*“ de Heinz Jacob (Berlin 1934) enhavanta pli ol 3000 vortojn en Esperanto kaj Ido. Krome la gravan verkon „*Kompleta Gramtiko Detaloza di la linguo Internaciona Ido*“ de Louis Beaufront (Luxemburgia 1925) klarigantan ĉiujn regulojn de Ido sur 232 paĝoj, kaj tute en Ido.

Ni invitas vin studi ĉi tiun lernolibron kun kritiko kaj atento. Vi vidos, ke estis necese fari tiujn ŝanĝojn Idajn, por evoluciigi la grandan ideon de la majstro kaj por doni al ĝi la formon en kiu tiu lingvo estos plej praktika por la plej granda nombro da homoj.

Ĉiu serioza studanto de Esperanto kaj de la evolucio de la helpa lingvo ĝenerale, trovos ke Ido estas la pli alta formo de Esperanto estanta la lingvon de estonteco.

Londono, 1934

LA AŬTORO

Germana Ido-Societo Berlin (GIS Germana)

Segun original-texte komputeragesis da Eselte Meto.

Kontrolesis dal olima konocata Esperantisto Eberhard Scholz (?)

Sen-file imprimigesis en la kolombeyo en sud-westala Germana

LA ALFABETO*(la alfabeto)*

La alfabeto ne plu enhavas la supersignajn literojn. ĉ, ĝ, ĥ, ĵ, ŝ, ŭ. Sed oni havas tri naturajn literojn **q, x, y** kaj du digramojn, **ch**=ĉ kaj **sh**=ŝ. ĝ estas anstataŭata per **j**; ĵ per **y**; ĥ per **k**; ŭ per **u**.

„j“ prononciĝas kiel ĝisnuna „j“ aŭ ĵ, kaj q kiel k (ĝi ĉiam anstataŭiras **u** konsonanten).

La akcento estas sur la anstataŭlasta silabo, sed i kaj u antaŭ alia vokalo ne formas propran silabon. **familio, radio**. En infinitivoj la akcento estas sur la lasta silabo, **kur´ar, am´ar, vid´ar**.

LA ARTIKOLO*(la artiklo)*

La artikolo **la** havas multnombron **le**, sed nur, se la multnombro ne estas indikata en aliaj vortoj, **le x, le Gracchus, le -aj, le -oj, le mea, le nia**.

LA SUBSTANTIVO*(la substantivo)*

La substantivo finiĝas en ununombro per **-o**, sed en multnombro per **-i**, **patro, patr-i, dom-o, dom-i**.

LA ADJEKTIVO*(la adjektivo)*

La adjektivo, kiu finiĝas per **-a** estas neŝanĝebla, **bona patro, bona patri, granda domo, granda domi**.

Oni povas elizii la finaĵon **-a** de la artikolo kaj de la adjektivoj precipe post sufikso adjektiva kiel **-al, amikal ago**. Oni ankaŭ povas kunfandi la vortoj **de la =del**.

KOMPARATIVO KAJ SUPERLATIVO*(komparativo e superlativo)*

Oni uzas

plu anstataŭ pli

maxim ----- plej

min ----- malpli

La hundo estas la plej fidela besto.

minim anstataŭ malplej

tam ----- tiel

kam ----- kiel, ol

La hundo esas la maxim fidela animalo.**LA PRONOMOJ***(la pronomi)*

La personaj pronomoj estas

ununombro:

me anstataŭ mi

tu anstataŭ (ci)

vu anstataŭ vi

il(u) anstataŭ li

el(u) anstataŭ ŝi

ol(lu) anstataŭ ĝi

multnombro:

ni por ni

vi por vi

ili por ili

eli anstataŭ eli

oli anstataŭ ili

su anstataŭ si

on(u) anstataŭ oni

La tri seksoj en la multnombro de la tria persono montras la precizan diferencon.

La **posedaj pronomoj** estas koresponde

mea		mia	nia		nia
tua		cia	via		via
vua		via			
ilua		lia	ilia		ilia
elua		ŝia	elia		ilia
olua		ĝia	olia		ilia
lua		l (ŝ, ĝ) ia)	sua		sia

Oni ankaŭ povas uzi **lu** en ununombro kaj **li** en multnombro, se oni ne volas montri la sekson.

Se la poseda pronomo rilatas al la subjekto de la ĉefa frazo, oni uzas **su**. **Ilu razas ilu** (= la barbisto razas Henriko), **Ilu razas su** (= Henriko razas su: Henriko) **Ilu prenas ilua libro** (= Henriko prenas sua: la libro de Paulo). **Ilu prenas sua libro** (= Henriko prenas sua: la libro de Henriko).

La **montraj pronomoj** estas

por proksima objekto

ica = ĉi tiu pronomo ununombra
 ici = ĉi tiuj pronomo ununombra
 ico = ĉi tio pronomo abstrakta

por malproksima objekto

ita = tiu
 iti = tiuj
 ito = tio

Oni povas elizii la -i komencan, se la belsoneco tion permesas.

Se oni bezonas indiki la sekson, oni prefiksigas al **ca, ci, ta, ti** (neniam al **co, to**) la personajn pronomojn, **il, el, ol** kaj ricevas la kunmetitajn pronomojn:

ununombro	ilca	elca	olca	ita	elta	olta
multnombro	ilci	elci	olci	ilti	elti	olti

Ta, ti, to estas uzataj ĝenerale kiel anstaŭirantaj determinativoj de la relativaj pronomoj **qua, qui, quo**.

La **relativaj kaj demandaj pronomoj** estas

qua	kiu (ununombre, por la objektoj determinataj),
qui	kiuj (multnombro, por la objektoj determinataj),
quo	kio (abstrakta, por aĵo nedeterminata).

Qua estas uzata ankaŭ kiel adjektivo. **Qua venis? Qua homo venis? Qua homi venis? La homo, qua venis. La homi, qui venis.**

La **pronomoj, adjektivaj** estas

tala	tia	nula	neniu
quala	kia	ula	iu
tanta	tiom granda, multa	irga	iu ajn
quanta	kiom granda, multa	ipsa	mem
omna	ĉiu (kolektive)	altra	alia
singla	ĉiu unuope (izolite)	poka	malmulta

Multa, kelka, sama, cetera, plura restas senŝanĝaj. Por igi pronomon multnombra, oni ŝanĝas la finaĵon **-a**, al **-i**: por igi abstrakta oni ŝanĝas ĝin al **-o**. Same kun la aliaj vorti. La maxim bona internacia linguo esas ta, qua prizentas la maxim granda facileso a la maxim multa homi.“

Tabelo de korelativaj vortoj * Zamenhof'a tabelo

kolektiva ĉ	.. ĉia omna- speca	indivi- duco u	objekto o	posedo es	maniero el	loko e	tempo am	kvanto om	motivo al
nedeterminita i	ĉiu omnu omna	ĉio omno	ĉies di omnu di omno	ĉiel omna- maniere	ĉie omna- loke	ĉiam sempre	ĉiom omno	ĉial pro omno	ial pro ulo
relativa kaj demanda k	iu ulu ula	io ulo.	ies di ulu di ulu	iel ula- maniere	ie ula- loke	iam ula- tempe	iom kelke	kial pro quo	relativa kaj demanda k
negativa n	kiu qua	kio quo	kies di qua di quo	kiel quale	kie ube	kiam kande	kiom quante	nenial pro nulo	negativa n
demonstrativa t	neniu nulu nula	nenio nulo	nenies di nulu di nulo	neniel nula- maniere	nenie nula- loke	neniam nula- tempe	neniom nulo	nenial pro nulo	demonstrativa t
	tiu ita	tio ito	ties di ita di ito	tiel tale	tie ibe	tiam lore	tiom tante	tial pro to	

Ico esis la chefa principo ye la kreo di Ido (Reformesperanto)

Zamenhof antaŭ kvardek jaroj

PRI MIA TABELO

„Mi proponas detruir la reciprokan aranĝon de la tabelo kaj rigardi la membrojn de la tabelo kiel simplajn vortojn sen reciproka interrilato.“

Esperantisto 1894, paĝo 20. Zamenhof proponis akcepti la jenajn vortojn:

Esperanto	proponita	Ido
ĉia	omne	omnaspeca
ĉiam	semper	sempre
ĉio	omno	omno
ĉiu	omnu	omno
ĉiuj	omni	omni
kiam	kvandu	kande
kie	ubu	ube
kiel	kom	quale
kio	kvo	quo
kiom	kvantu	quante
nenia	nule	nulspeca
tie	ibu	ibe
ĉi tie	hik	hike
tiom	tantu	tante

Ĉu vi vidas la similecon kun Ido?

Zamenhof estis la pioniro de la Lingvo Helpa kaj la profeto de ĝia evolucio.

SEKVU ZAMENHOF!

La diferencigo de la proksimeco kaj malproksimeco en la montraj vortoj ne efektiviĝas plu per aldono de „ĉi“, sed per simpla anstataŭo de la litero **t** per la litero **c**. **Ici** anstataŭ **ĉi tiuj**.

Por plenigi la tabelon, oni devus enskribi en sesa linio la serion memstaran:

ia ajn	iu ajn	io ajn	ies ajn	iel ajn	ie ajn	iam ajn	iom ajn	ial ajn
irgaspeca	irga irgu	irgo	di irgu di irgo	irga- maniere	irga- loke	irga- tempe	irga- tempe	irga- kauze

Por traduki kiu ajn, kio ajn (relativaj pronomoj) oni devas diri: **irge qua**, **irge quo**. Ekzemple: Donez a me irgo, donez a me irge quon vu havas.

Oni devas plenigi la tabelon en sepa linio:

ĉi tia	ĉi tiu	ĉi tio	ĉi ties	ĉi tiel	ĉi tie	ĉi tiam	ĉi tiom	ĉi tial
tala	ica	ico	di ica di ico	tale	hike	nun	tante	pro ico

Reĝas do ĉie plena analogio kaj la tabelo ne formas plu blokon tute apartan en la lingvo kaj la Idaj vortoj estas pli naturalaj kaj iferencigeblaj aŭde.

LA ADVERBOJ

(la adverbi)

La adverboj formiĝas per anstataŭado de la finaĵoj **-o**, **-a** per la finaĵo **-e**.
felice, gaye, nokte.

Krom la adverboj enhavataj de la tabelo, oni havas aliajn adverbojn.
Komparu la „Kompleta Gramatiko Detaloza,“ paĝoj 62/67.

„**Ne**“ izolita, sekvata de komo, tradukiĝas per **no**, por eviti konfuzon kun „ne“ sekvata de verbo.

LA VERBOJ

(la verbi)

La konjugado restas senŝanĝa je siaj ĉefaj trajtoj, escepte de la jenajn ŝanĝoj: La infinitivo de la estanteco finiĝas per **-ar** anstataŭ **-i**.

Zamenhof parolas:

FORIGU LA SUPERSIGNOJN

„**Signoj superliteraj.** Tiu ĉi punkto, kiu siatempe en teorio ŝajnis sensignifa, en la praktiko montris sin kiel tre grava barilo por la disvastiĝado de nia lingvo. Danke al tiuj ĉi signataj literoj, kiujn la presejoj ne posedas, la libera ĉialoka presado de libroj en aŭ pri nia lingvo kaj la publikigado de nia lingvo per gazetoj fariĝis preskaŭ nebla.

Ni devas tiujn ĉi literojn forigi.“

(Esperantisto, 1894, paĝo 4)

(Ĉi tiu malfacilaĵoj ankoraŭ ekzistas hodiaŭ, tial Ido uzas la naturan alfabeton sen iuj ajn supersignoj).

**... forigo de la akuzativo
prezentos grandan faciligon ...**

„ **La akuzativo.** Mi proponas forigi la akuzativon kiu de unu flanko prezentas grandan malfacilaĵon al multaj personoj kaj de la dua flanko kontraŭparolas al la komuna spirito de nia lingvo, kiu havas deklinacion nur per prepozicioj ... la forigo de la akuzativo prezentos grandan faciligon por la lingvo.“ paĝo 17

(je Ido la akuzativo estas segunvola, kaj uzata nur je neceseco).

Zamenhof estis la pioniro de la Lingvo Helpa kaj la profeto de ĝia evolucio.

S E K V U Z A M E N H O F !

Krome ekzistas infinitivo de la estinteco **-ir**, kaj infinitivo de la estonteco **-or**. Kompreneble, ili estas malofte uzataj je kazo de bezono. Ekzemple **Me kre-das ja venir adhike** = mi kredas jam esti veninta ĉi tien: **il semblas respondor nulo** = ŝajnas, ke li respondos nenion. Oni vidas, ke la tri finaĵoj **-ar, -ir, -or** analogas regule al la tri finaĵoj **-as, -is, -os** de la indikativo. Tiel la tri literoj **a, i, o** montras la tri tempojn tute regule en indikativo en infinitivo kaj en la du participoj, aktiva kaj pasiva.

La ordona modo finiĝas per **-ez**, anstataŭ **-u**. **Venez, marchez, parolez, kantez.**

La konjugado aktiva restas sama. La tempoj kunmetitaj estas formataj per **esar** kiel ĝis nun per esti. Oni povas elizii **-as** de la verbo en la estanteco.

me esas amanta, aminta, amonta
me esis amanta, aminta, amonta
me esos amanta, aminta, amonta
me esus amanta, aminta, amonta
esez amanta, aminta, amonta

„me esis, esos, esus, esez aminta“ povas esti mallongigita al **me amabis, me amabos, me amabus**.

La konjugado pasiva ankaŭ restas sama, escepte de la ŝanĝiĝo de esti al **esar**. Sed oni povas mallongigi la formojn kunmetitajn laŭ la jena maniero.

me esas vidata	me videsas
me esis vidata	me videsis
me esos vidata	me videsos
me esus vidata	me videsus
me esez vidata	me videsez
esar vidata	videsar

La pasivo ofte respondas al Esperanto-afikso „-iĝ“ troviĝi = *trovesar* (esar trovata), uziĝi = **uzesar** (esar uzata) Ekz.: **Ica libro lektesas facile, ica vorto uzesas rare**.

LA DEKLINADO

(la deklinado)

Anstataŭ „de“ oni uzas di por la genitivo kaj anstataŭ „al>“ oni uzas a por la dativo (je Ido „al“ signifas „a la“ kunfanditan.

Ido:	Esperanto:
la patro	la patro
di la patro	de la patro
a la patro	al la patro
la patro(n)	la patron
la patri	la patroj
di la patri	de la patroj
a la patri	al la patroj
la patri(n)	la patrojn

La finaĵo „n“ de la akuzativo ne estas deviga en Ido. Ĝi nur estas necesa se la komplemento de verbo antaŭiras la subjekton, por eviti miskomprenon. Ekz: **La instruktisto docas la skolano.** Por emfazo oni povas diri **La skolanon la instruktisto docas.** Esperanto diras „Esperanto teksos sian reton kovrontan la mondon“ kaj Ido diras „**Esperanto texos sua reto kovronta la mondo.**“ Rimarku, ke la akuzativo neniel helpas je tiuj kazoj por montri la sencon, sed la akuzativo de Esperanto igas la korektan uzon de Esperanto tre malfacila. Vidu la dirojn de Zamenhof.

Ekzemplo en Ido:

ilu amoras elu

li amas ŝin

elu amoras ilu

ŝi amas lin, sed on oni diras.

elun ilu amoras

ŝin li amas

ilun elu amoras

lin ŝi amas.

Ido ĝuas tute la saman liberecon pri vortordo kiel Esperanto.

Kurta probotexto en Ido

Ido esas la rezultajo di multyara explori, labori ed experienci e ja pruvis sua apateso en multa internaciona Ido-kongresi. La vortaro di Ido konstante adaptesas al moderna bezoni da la Ido-Akademio e la linguo developesas segun la principi di facileso e precizeso.

Multa homi en la mondo esforcas igar Ido la komuna posedajo di la homaro!

Ĉu vi scias la sencon?

„La ŝtrumpoj estas ŝtelitaj de la knaboj de la fiŝkaptisto.

Ĉi tiu havas multajn sencojn kaj tradukiĝas.

Ide:

1. La kalzi esas furtita **da** la pueruli **di** la pektisto.
2. La kalzi esas furtita **da** la pueruli **de** la pektisto.
3. La kalzi esas furtita **de** la pueruli **da** la pektisto.
4. La kalzi esas furtita **de** la pueruli **di** la pektisto.

Ĉu vi scias la sencon?

Prof. NN. diras, ke ĉi tiu eksperimento esas neebla.

Ĉi tiu havas du sencojn kaj tradukiĝas

Ide:

1. Prof. NN. diras, ke ica eksperimento esas neposibla.
(ebla estas radiko ĉi tie.)
2. Prof. NN. dicas, ke ica eksperimento esas negebla.
(de „nei“ kun la sufikso -ebla).

LA PREPOZICIOJ*(la prepozicioni)*

La prepozicioj en, exter, sur, super, sub, inter, tra, trans, preter, che, apud, pro, por, per, pri, kun, sen, dum, ye restas ŝenŝanĝaj.

Kelkaj prepozicioj ŝanĝas la sencon, nome anstataŭ iĝas **ante**: post iĝas **pos**, sed ambaŭ nur temas pri tempo. Kiam oni parolas pri loka antaŭeco aŭ posteco, oni uzas **avan** kaj **dop**. Ekzemple **Il marchis avan me, ma me arivas ante il, nam il haltis avan la fino di la voyo.**

De indikas nur la lokon de foriro, la devenon originon, ankaŭ la materion kaj la enhavaĵon. Ĝi do estas uzata ankaŭ anstataŭ „da“ en Esperanto. Ekz: **de Paris a Lyon, de nun: un metro de drapo, amaso de homi, taso de teo.** Sed oni ne devas uzi ĝin post la adjektivoj kaj adverboj pronomoj: **kelka homi, multa hundi, poka manjajj.**

Da estas uzata por la aganto aŭ kreanto. **La poemi da Gothe, la diskurso dal oratoro, il esas amata da omi.**

Di estas uzata anstataŭ „de“ por montri la apartenon, aŭ ĝeneralan rilaton, kiel la genitivo. **Doktoro di scienci, la domo di la societo, la linguo di popolo.**

Oni povas kunfandi la tri prepozicioj **da, de, di** kun la artikolo al **dal, del, dil**. Ili forigas ĉiujn malklarojn, kiujn povis naski la prepozicio „de“ en Esperanto.

Ekz: **Me recevis de Alexandro la libro da Skakespeare di Petro.** Tiu libro estas verkita **da** Shakespeare, ĝia posedanto estas Petro kaj la persono kiu donas ĝin al mi estas Aleksandro.

La prepozicio **ad** kaj **de** povas esti kunigataj kun aliaj prepozicioj por indiki la movon de aŭ al. **Adavane!** = antaŭen! **La muso kuris desub la lito adsub la armoro. La hundo kuris a(d) la gardeno aŭ kuris aden la gardeno. depos** = ekde. **Po** signifas la aĵon, por kiu oni interŝanĝas alian aĵon. **me kompris (aĉetis) la domo po dekamil franki, me pagis**

dekamil franki po la domo, on abonas la revuo po kin franki yare.

Responde al Esperanto „po“ uziĝas **single, me kompras sigari po dek eti. single.**

ultre = krom, **vice** = anstataŭ. Ĉiuj prepozicioj povas iĝi adverboj per alveno de la finaĵo -e; **fore, pose, dope.**

LA KONJUNKCIOJ

(la konjuncioni)

La novaj konjunkcioj estas

ed	=	kaj	or	=	aliflank e
od	=	aŭ	kad	=	ĉu
nam	=	ĉar (nur je ĉef-prepozicioj; je aksesoraj prepozicioj „ĉar“ tradukiĝas per „pro ke“)	sive ... sive ...	=	ĉu ... ĉu
			ma	=	sed
			lore	=	tiam
			pro quo	=	kial

La vorti **ad, ed, od, kad** povas esti mallongigataj por belsoneco al **a, e, o, ka** se la sekvanta vorto ne komencas per vokalo, sed **ad** devas esti uzata ĉiam plena en kunmetaĵoj.

La prepozicioj naskas konjunkciojn per simpla kaj regula alveno de **ke; por ke, pro ke, ante ke, pos ke; depos ke, dum ke, til ke, senk e, segun ke, ultre ke, vice ke**, ktp.

Aliaj konjunkcioj estiĝas el adverboj kun ke. Ekz.: **tale ke, ante ke.**

LA INTERJEKCIOJ

(la interjecioni)

La interjekcioj estas la samaj, escepte tiuj, kiuj venas de alispecaj vortoj. Oni devas rimarki, ke neniu darfus esti uzata kiel radiko aŭ afikso!
ha! he! ho!, ve! nu! fi! hura! hola! hem! hop! krak! krik!, krik-krak! uf! paf!
plump! sus! psit! shut! hu-hu! ba! Komparu Kompleta Gramatiko Detaloza, paĝoj 93/94

Kurta probotexto en Ido

La invento dil imprim-arto kreis la jurnalaro, la linguo internaciona komplet-igos e perfektigos ita geniala inventuro. Ol inauguros nova epoko en la evolu-ciono dil homaro e duktos la populi a vera, inter-popula kunlaboro en omna domeni dil homala vivo.

Zamenhof antaŭ 40 jaroj

-AJ KAJ -OJ EN ESPERANTO

„Multaj kompetentaj personoj estas konvinkitaj, ke kelkaj ŝanĝoj kaj plibonigoj estas dezirindaj kaj eĉ necesaj. Ekzemple la multaj groteskaj kaj absurdaj finaj „j“ devas esti abolicitaj.“ Tiaj kaj aliaj malbelaĵoj kaj malfacilaĵoj estas abolicitaj de la Internacia Lingva Delegacio.

„Multa kompententa personi konvinkita, ke kelka chanĝi e plubonigi esas deziranta, e mem necesa Exemple la multa groteska ed abunda finali „j“ devas esar abolisita.“ Tala ed altra ledaji e desfacilaji esas abolisita da la Internaciona Linguala Deligitaro.

La multnombro ni proponas formi per la finiĝo -i; ... sekve anstataŭ patroj ni diros patri (kiel en Ido, H. J.)

La adjektivoj. Mi proponas: Deklinacion ili ne havas, ĉar ĝi estas superflua balasto, kaj sufiĉas, se la deklinacio ekzistas ĉe la substantivoj (kiel en Ido, H. J.) - Zamenhof en la gazeto Esperantisto 1894, paĝoj 17/18.

Zamenhof estis la pioniro de la Lingvo Helpa kaj la profeto de ĝia evolucio.

S e k v u Z a m e n h o f!

LA NUMERALOJ

(la nombro-vorti)

La nomoj de la nombroj restas samaj escepte de unu = **un** (adjektive), **unu** (substantive). Oni formas **unu** kaj je la multnombro **uni** kiel **altru** kaj **altri**; kvar = **quar**; kvin = **kin**; ses = **sis**; naŭ = **non**.

Ido kunigas la nombrojn per **e** = + aŭ **a** = x. **dek-e-sis** = 16; **dek-e-non** = 19; **duacent-e-tri** = 203; **mil-e-nonacent-e-triadek-e-quar** = 1934. $5/12$ = kvin dekduono = **kin dek-e-duimi**; $50 \times 1/2$ = kvindek duoni = **kina-dek-duimi**.

La **ordaj nombroj** estas formataj per la sufikso -esm: *unesma, duesma, triesma, nonesma, duadesma*.

La sufikso „-obl“ estas ŝanĝata al **-opl** kun sama senco: *duopla, triobla*.

La sufikso -on estas ŝanĝata al **-im**. Por indiki la horon oni diras **Esas kloko tri ed un quarimi** = estas la tria kaj unu kvarono. **Horo** estas streko, **kloko** estas punkto da tempo.

LA DERIVADO*(la derivado)*

La gramatikaj finaĵo (-o, -a, -e, -ar) servas nur por determini la gramatikan specon de la vorto. Senpera derivado okazas per simpla anstataŭado de unu gramatika finaĵo per alia. Ĝi efikas nur transigon de la sama ideo el unu vortspeco al alia. Ŝanĝo de senco povas okazi nur per pera derivado, t. e. per alveno aŭ foriĝo de afiksoj aŭ per kunmetado.

La substantivo senpere derivita de verbo signifas la agon aŭ staton esprimatan de tiu verbo: **laborar, laboro; parolar, parolo; esperar, espero.**

Oni povas senpere derivi verbon de substantivo nur kiam ĉi tiu esprimas agon aŭ staton.

La adjektivo senpere derivita de substantivo havas la saman sencon kaj do signifas „kiu estas tia“ **vidvo, vidva; oro, ora.**

La substantivo senpere derivita de adjetivo signifas personon. Oni do ne uzas ian ajn sufikson. **blind, blindo; nobela, nobelo; celiba, celibo.**

Konstraste oni ne povas uzi adjektivon senpere derivatan anstataŭ substantivo kun prepozicio **di**. Ĉar tiu prepozicio indikas rilaton, do novan elementon de senco, kiu devas esti esprimita per speciala elemento de vorto. Oni ne povas diri „gardena pordo“ anstataŭ **pordo di gardeno**. Oni devas diri aŭ **pordo di gardeno** aŭ kun afikso **gardenala pordo**.

La adverbo senpere derivata de adjektivo signifas „per tia maniero“ **rapide** = rapidamaniere; **riche** = richamaniere.

Oni do ne darfas mekanike fari senperajn derivadojn de ĉiuj vortoj. Oni devas diri **fidela, fidelo** = homo fidela, **fidele**; sed ne oni povas diri fidelar

anstataŭ **esar fidel**a = fidel-esar, nek fidelo anstataŭ **fidel-eso**, ĉar se tio estus eble, la sufiksoj kaj **esar** (esti) havas nenian sencon kaj nenian utilecon.

La uzo de senpera derivado eble igas lingvon pli facila por la lernantoj, sed igas samtempe la esprimojn malpli precizaj kaj malpli klaraj. Estas facile uzi la senperan derivadon, sed estas ofte malfacile kompreni ĝin kun la prezica senco.

Ekz.: florar de floro, sanar de sana, domar de domo, fruar de frue havas nenian sencon. Ĉu florar signifus esti floro, aŭ produkti florojn, aŭ ornamo per floroj? Ĉu domar signifas loĝi aŭ konstrui? ktp.

Same kiel oni bezonas sufiksojn por esprimi -igi aŭ „iĝi“ oni bezonas sufiksojn por „produkti“, „provizi“, aŭ „esti“, kaj por ĉi tiu lasta nocio la plej simpla kaj natura esprimilo estas la radikoj mem de la verbo **es-ar** = **es**, kiu anstataŭas la ĝisnunan **-ec**.

LA AFIKSOJ (*prefiksoj kaj sufiksoj*) (*La afiksi prefiksi e sufiksi*)

En Ido oni neniam uzas la afiksojn memstaraj, ĉar ilia senco ne estas kompleta.

La afiksoj kun sama signifo en ambaŭ lingvoj estas:

-ach (-aĉ), -ad, -aj (-aĵ), -an, -ar, -bo, des- (mal-), dis-, -ebl, -eg, -em, -estr, -et, ex- (eks-), ey (-ej), ge-, -id, -ig, -il, -in, -ind, -ism, -ist, -mis-, retro- (re-, lokan signifon reen), ri- (re-, tempan signifon de re-, ree, refoye).

Afiksoj, kiuj diferencas je la signifoj estas:

-er la Ido-sufikso -er signifas -amatora-; *fotografar, fotografero*, kontraste al *fotografisto*. La Ido-sufikso **-um** anstataŭas la Esperanto-sufikso -er.

-ul la Ido-signifo estas - virseksa - maskulina kontraste al -in = femina. Oni ne uzu -ul por substantivigi la adjektivojn., kiel oni faras dirante - blindulo, virgulino -, ĉar en Ido tiuj personoj ne estas karakterizitaj per io, kio nomiĝas **blindo, virgo**, sed ilia kvalito estas **blindeso, virgeso**. *Blindi kaj virgi estas la personoj.*

-um Ĉi tiu sufikso estas ankoraŭ uzata kun senco nederminata, sed malpli ofte, ĉar je kelkaj kazoj ĝi estas anstataŭata de aliaj afiksoj pli prezicaj: aerumi = *aerizar*, ventumi = *ventizar*, datumi = *datizar*, krucumi = *krucagar*, amindumi = *kurtezar*; kiel oni vidas, oni kelkfoje uzas la radikon - *agar* - kiel sufikson. La sufikso -um estas tre malofte uzata en Ido, *honoruma* = pro honora, kaj la Ido-Akaddemio decidas pri ĝia uzo.

Novaj prefiksoj de Ido

Oni devas eviti la amasigon de la afiksoj, se oni konas ununuran radikon esprimantan la saman nocion. Tro multaj afiksoj en unu vorto malklarigas la senco.

anti- signifas kontraŭ; *anti-imperalista, anti-semido*.

arki- (ĉef-) homo kun alta titolo; *arki-episkopo, arki-duko*.

bi- - du - en scienca lingvo; *bi-kapa*. Oni ankaŭ uzas mono-, quadri- k.t.p.

gala- estas internacia afikso; *gala-festo, gala-robo, gala-reprezento*.

mi- signifas duone; *mi-apertita, mi-dormanta, mi-frato* estas frato nur per patro aŭ patrino; *stif-frato* = filo de antaŭ edzigo de re-edzigitata homo.

par- -el- je la senco - tute -; *parlernar* = ellerni, *parlektar* = ellegi.

para- signifas ŝirmon; *para-pluvo* = ombrelo, *para-suno* = sun-ombrelo; *para-fulmino* = fulmodirektilo (-ŝirmilo)

pre- anstataŭas je kunmetitaj vortoj la prepoziciojn **ante** kaj **avan** (por havi

kunmetitaĵon pli mallongajn kaj pli internaciajn) *Preludo, prehistorio, predicar, previdar, preurbo*, prefixi.

Nova sufiksoj de Ido

-ag estas radiko de agar; *martel-agar* = marteli (priagi, trakti per martelo); *kruc-agar* = krucumi.

-al formas adjektivojn de substantivoj kun la senco - rilata al - -apartenanta al -; *universala, normala, nacion-ala, racion-ala*. De tiuj adjektivivoj oni ofte derivas aliajn vortojn, kiel *universaleso, racion-aleso, nacionaleso, nacional-ismo, racionalismo*. Oni uzas -al por derivi internaciajn vortojn.

-ari signifas la objekton aŭ ricevanton de ago, speciale je juraj nocioj; *pagario* = ricevonto da mono.

-atr formas adjektivojn, kun la senco - simila al -; - kio aspektas kiel ...
- *verd-atra, red-atra, sponj-atra*.

-e signifas kolora, havanta la koloron; *oro, or-e-a; arjento, arjentea; lakto, laktea*

-ed - plena je -, kvanto pleniganta la objekton; *glaso, glas-ed-o de aquo; manuo, manuedo de pizi*, tiu sufikso respondas al la Esperanto-prepozicio „da“.

-end formas adjektiviojn derivatajn de verboj anologe al -ind, kun sencon iom diferenca - kion oni devas - sed sen la ideo de merito; *problemo solvenda* = problemo kion oni devas solvi, sed eble ĝi estas nek *solvota* nek *solvinda*. Ĉi tiu sufikso jam estas uzata de kelkaj Esperantistoj.

- **eri** signifas domon; *imprimo, imprimerio* = presejo, sed -eri signifas ne nur la lokon sed ĝi rilatas ankaŭ al la tuta objekton; *fabrikerio, restorerio*.

-es estas simpla la radiko de la verbo esar. La sufikso -ec estas ne-bezona. -es servas por derivi la econ aŭ la staton; *granda, grand-es-o, membro, membreso*.

-esk ĉi tiu sufikso anstataŭas la prefikson ek- kaj la sufikson -iĝ je signifo aktiva; *dorm-esk-ar* = ekdormi; *sid-esk-ar* = sidiĝi (aŭ eksidi); *iracar* = koleri; *iraceskar* = ekkoleri; *riĉ* = *richa*; *riĉiĝi* = *richeskar*; sed *videskar* nur signifas ekvidi (= *vidantiĝi*). La pasivan sencon de -iĝ oni esprimas de per ... -es ... (subite); *vidiĝi* = *subite videskar*; aŭ per divenar se memstara; *estiĝi* = *divenar*. Ofte Ido havas novajn radikojn por la vortkomponaĵojn pert -iĝ; *plioftiĝi* = *akumular*, *humular*, *amasigar*.

-i signifas la landon regatan de persono; *rejo*, *reĵio*, *duko*, *dukio*, *paroko*, *parokio*.

-ier la nova sufikso -ier, kiu enhavas la ĝeneralan sencon - kiu portas -, anstataŭas la sufikson -ing kaj krome la sufikson -uj por la nomoj de plantoj. Ekzemple *kandel-iero*, *milion-iero*, *plum-iero*, *pom-iero*, *roz-iero*, *kafe-iero*, *te-iero* (ĉiuj arboj, arbetoj aŭ plantoj). Anstataŭ *prun-iero* oni povas diri = *prun-arboro*.

-if signifas produkti; *frukt-if-ar*, *burjonifar*, *sudorifar*, *sangifar*.

-ik signifas - malsana je -; *kordi-ik-a*, *pulmonika*, *stomakika*, *ftiziiko*.

-im ĉi tiu sufikso anstataŭas la sufikson -on; *tri-imo* = tri-ono je Esperanto. *quar-imo*, *sis-imo*.

-iv - kapabla al, -povanta fari -; *instrukt-iv-a*, *konvinkiva*, *nutriva*.

-ivor signifas - manĝanta -, ensorbanta, *karn-ivor-a*, *omnivora*, *tempivoro*, *fruktivora*; *labor tempivora*.

-iz signifas - provizi, per -igi havanta -; *armo*, *arm-izar*; *krono*, *kronizar*; *oro* *orizar*; *vesto*, *vestizar*; kiel ceteraj verboj, la verboj per -iz naskig(as)as substantivojn kiuj signifas la agon. Elektrizo, limitizo.

-oz - plena je, ornamita de -, - enhavanta -; *sabloza*, *danĝer-oz-a*. Ĝi ofte anstataŭas la malutilajn - plena, -riĉa; *arboro*, *branch-oz-a* = arbo branĉoriĉa, oni klare diferencigas -oz de -al: *spac-ala* = rilata al spaco; *spacoza* = kio enhavas multan, grandan spacon.

-um anstataŭas la Esperantan sufikson -er; *sablo*, *sabluno*.

-ur ĉi tiu sufikso signifas produktaĵon el ago; *skrib-ar, skrib-uro, apert-ar, apert-uro*. Kontraste **-aj** (aĵ) signifas ion konsistanta el. *lan-o kaj lan-ajo, sukro kaj sukraĵo*.

-uy ne servas por formi nomojn de arboj aŭ plantoj, nek nomojn de landoj (vidu la geografiajn nomojn) Ĝi nur esprimas skatolon, vazon ktp. kiu enhavas la aĵon indikata de la radiko; *inko, ink-uyo, papero, paper-ujo*.

-yun oni uzas ĉi tiun radikon kiel sufikson por parton de la signifo de **-id-**; *bovyuno, bov-yunino* anstataŭ bovido, bovidino. La sufikso **-id** signifas nur la laŭ-naskan posteulon, tiun, kiu per nasko devenas de iu; *Napoleon-ido, Heraklido*,. Sed juna aŭ maljuna, la **-ido** - estas ĉiam **-ido** -, kiel do bovido estas necese juna bovo aŭ bov-yuno?

Oni devas aldoni la adverbojn aŭ prepoziciojn kiujn oni uzas kiel prefiksoj (speciale antaŭ verboj), inter kiuj mi mencias: **vice, ne, sen, ek, for, kun, inter, de, plu, min** ktp.

LA KUNMETADO DE LA VORTOJ KAJ LA SINTAKSO

(la kompozado de la vorto e la sintakso)

Oni devas meti laste la precipan radikon, t. e. tiun, kies sencon determinas la ceteroj: **dormo-chambro, vapor-navo, cielblua, sabro-batar**.

Oni povas diri **enirar la chambro = irar aden la chambro, tra-irar la strado = irar tra la strado**. En pura aquo oni tra-vidas la stoni di la fundo, oni povas ne travidas la akvon mem, sed oni vidas la ŝtonetojn tra la akvo. Do, la adjektivo „travidebla“ uziĝas nur por la ŝtonetoj, kaj neniam por la akvo. Tiu estas **diafana**.

Oni devas sekvi la normalan vorto-ordon. 1. subjekto, 2. verbo, 3. komplemento.

LA PROPRAJ NOMOJ*(la propra nomi)*

Principe la propraj nomoj estas proprajoj de la persono, urbo aŭ rivero ktp. kaj devas esti neniom ŝanĝataj eĉ ne je finaĵo aŭ ortografio. Se ili ne estas skribataj per Latina alfabeto de siaj posedantoj, oni devas transskribi ili laŭ-fonetike. Ekz.: *Caesar, Goethe, Shakespeare, Corneille, Tolstoy, Sokrates, Pushkin; Paris, London, Berlin, Roma, New York, Firenze, Napoli, München, Genève, Thames, Seine, Spree* ĉiuj skribataj kiel en la lando aŭ urbo mem. Nomoj de landoj havas sufikson **-ia** anstataŭ -uj Esperanta. *Anglia, Dania, Francia, Germania, Grekia, Hispania, Hungaria, Italia, Japonia, Polonia, Turkia*. La nomoj finiĝantaj per-lando estas *Nederlando, Holando, Irlando, Finlando, Islando, Nova Zelando*. Oni diras *Nederland-ano, Finland-ano, Dani-ano, German-ano* sed oni ankaŭ diri por mallongi *Anglo, Dano, Franco, Germano, Greko, Hispano* ktp. Same Franca (linguo), Angla, Germana. Komparu la „Kompleta Gramatiko Detaloza“ paĝoj 24/27. Ĉiuj nomoj aŭ vortoj derivataj de nomoj estas komencataj per majuskloj = **Angla koloni, Sueda autori, Germana vari**.

La nomoj de kelkaj landoj ricevas plej similan al la enlanda nomo, aŭ al ilia internacia nomo: Kanada, Maroko, Europa, Azia, Australia, Amerika.

Oni konsideras en Ido kiel fremdajn vortojn ĉiujn specialajn al unu nacio: speciale la nomojn de naciaj mezuroj, pezoj, monunuoj ktp. eksteraj el la metra sistemo: para, pound, kopek, verst; pasha, ulema, geisha, kimono, troika ktp.

Kiel **titolon honorantan** kaj signon de respekto al alta persono, oni uzas **sinioro**, aldonante la titolon de la persono: reĵo, sinioro, princo, sinioro episkopo. Pri la ordinaraj personoj oni uzas **sioro** aŭ **siorulo** (E. sinjoro) **siorino** aŭ **damo** (sinjorino) kaj damzelo (fraŭlino). La vorto fraŭlo ne ekzistas en Ido, ĝi estas anstataŭata de **celibo**, sen-edza **viro** aŭ **muliero**.

Kurta probotexto en Ido

ORIGINO DI LA ARTIFICALA MUZIKO

En antiqua tempo, longe ante la nasko di Homer, vivis pastoro-puero en Grekia, qua pasturigas sua mutoni sur la herboza alpi di Parnaso. Por amuzar su, il tranchis kano, boris trueti aden ol e pleis tre gracioze sur ita fluto. Joyoze il invitis sua amiki facar lo sama, ma li mokis ilu. „Ka ne suficas a tu la kanto di la uceli e la melodioza voco di la yuna puerini? Pro quo ni bezonas nova muziko?“

Ma la pastoro-puero ne cedis, e la yuna pastori di Parnaso questionis la saji en Grekia. „Ho, honorinda saji.“ Il dicis, „kad artificala muziko esas posibla?“ La honorinda saji meditis longe, karezis sua longa, blanka barbi e proklamis la oraklo: „No, tala muziko esas neposibla, nam ol nultempe existis; e se ol esus posibla, ol esus quale la balbutado di barbari, konfuza mixuro de soni, nesuportebla por omna delikata oreli.“

Triumfante la yuna pastori retrovenis a sua mutoni et itere li mokas la tro inventema kamarado. Ma ica esis persistema. Sen despito lu tranchis kani, sencese lu ofris oli a sua amiki. Fine aceptis e komencis produktar soni de granda charmo.

Tala naskis la muziko. Ol ne supesis la kantado di la uceli ed ol ne tacigis la melodioza voco di la yuna puerini. Ol vivas malgre vi, saji de Grekia, ed ol vivos tam longe kam homi respiris.

INVITO A KOMUNA LABORO!

(EN IDO)

La maestro Zamenhof trovis la fundamento di la futura linguo internaciona en Esperanto. De 1900 til 1907 e pose de 1907 til 1914 la Delegitaro por adopto di Linguo Internaciona ed olua Akademio (la nuna Ido-Akademio) developis ta fundamento kreita da Zamenhof segun la sama principi ed en la sinso sinso previdita da ilu.

Ido esas Esperanto parperfektigita en la spirito di Zamenhof.

Pos ke la reformpropozi da Zamenhof (simila a la cadia Ido) refuzesis per majoritato de 50 personi, la autoro dil linguo skribis en la „Fina rezultato de la vocdonado“ en novembro 1894:

„Kelkaj pensas, ke la farita decido malpermesas por ĉiam ian ŝanĝojn en nia linguo, kaj faras ĝin por ĉiam tute rigida. Tio ĉi estas eraro. Ĉu tam poste faros iajn ŝanĝojn aŭ ne, -pri tio neniue decidis nek povas decidi.“

Zamenhof mortis, ma lua spirito vivas en Ido e la Ido-movado. La Idomovado laboras en la tota mondo por la finala vinko di la granda ideo di komuna linguo helpanta, e por la adopto di la maxim perfekta linguo por la maxim multa homi sur la tero.

„Se vi havas altra voyo, qua duktos ni plu rapide e plu certe a nia skopo, montrez ol a ni sequos ol!“ Tale parolis Zamenhof e la Idistaro nun montras ica voyo en Ido invitanta singla Esperantisto a kunlaboro sequante la maxim kurta e senrezista voyo al suceso. „Disipez nul energio, profitez ol.“ (Prof. Ostwald, prezidanto dil Delegitaro)

Ica libreto esas invito studiar la historio di Ido e dil Linguo Internaciona segun la nombroza dokumenti rekomendata. Pos kurta tempo di apliko di Ido, lekto dil ampla Ido-literaturo, dil Ido-revui, di konverso, studio e skribo

vu esos kapabla judikar por vu ipsa, vu esos nedependanta de judiki di altri e vu povos refuzar Ido kom regreso od aceptar ol kom plu bona solvuro kom progreso, plu perfekta, plu proxima al ideali di Zamenhof!

Ni Idisti expektas sen timo via judiki, fidante en sen-prejudika exameno e studio. Ni ofras nia manui por komuna laboro.

HEINZ JACOB

London, 1934

CIENCISTI JUDIKAS PRI IDO

„Me kredas en la posibleso ed la utileso di artificala mondolinguo. La grama-tiko di Ido satisfacas plu bone la postuli di mondolinguo kam ta di Esperanto.“

Prof. A. Meillet Collège de France

„Kom filologia produkturo artificala, Ido supresas Esperanto. Ido esas plu simpla, plu transparanta sociale plu utiligebla kam Esperanto.“

Prof. Schrijen, Utrecht

„Kom filologo me mustas decidite preferer Ido, nam ol esas plu logikala e klara, plu facile lernebla eufonioza ed internaciona, do plu bona kam Esperanto.“

Prof. A. Späti

„Per sua exakta expresi por la penso, Ido supresas la naturala lingui, qui for-mikumas de omna-sorta neklara, nelogikala e plur-senca expresi.“

Prof. L. Couturat, Collège de France

„Me tradukis en Ido peco de mea propra verki kemiala e filozofiala e konstatis ne nur, ke la tradukuro esas plu kurta kam la Germana texto, me anke ke ol expresas la pensi plu klare e prezice.

“ Prof. Wilh. Ostwald, Leipzig

„Ma se Esperanto ne esus sat perfekta por la preciza expreso di la nocioni dil maxim moderna scienci, ol anke ne yurizesas, funcionar kom la „lingua france“ dil mondo-trafiko, lore ol anke ne povas rekomendesar kom la linguo dil sciencisti, e tote ne kom linguo dil sciencisti, e tote kom linguo universala di la futuro.“

Prof. D-ro Brunnhofer, Universitato Bern

„Pos 25 yari di kontinua laboro, spensi, sakrifike propago por Esperanto, la nerealigo di irga necesa linguala perfektigo konvinkis me, ke en tala stando Esperanto ne esas apta por servar kom digna interlinguo ... nur cesis omna ago por Esperanto ... konsakrante mea energio por Ido, quan me fake agnoskas kom Esp. perfektigita konforme al principi fundamentala di Zamenhof ipsa ...“

Prof. Giacomo Meazzini

„ ... grava motivi pledas por artificala linguo formacita segun la principi qui aplikesis en Esperanto e lua plubonigita decendantanto Ido.“

Prof. A. Norzen, Uppsala

„ ... linguo qua ne povas nemediate telegrafesar od imprimesar per ordinara tipi, olun me neposibile povas aprobar kom internaciona komunikilo.“

Prof. Kock, Lund

„Ido ne esas la utopio di „kreiva fantazio“, ma objektala ciencala vereso, qua stacas koram ni, li future ni ne povas ignorar ta vereso, quale on ne povas negar irga altra necesa vereso por sempre.“

Prof. Lorenz, Frankfurt al Main

La Uniono por la Linguo Internaciona (Ido) unionas omna adheranti di la ideo por la Linguo helpanta. Ol propagas Ido kom la maxim perfekta solvuro dil problemo. La Ido-Akademio garantias la linguala develeopo en omna domeni fakala.

La Uniono invitas omna personi favoranta la linguo helpanta kooperar en komuna kombato por la difuzo ed adopto dil ideo mondo linguala.

Zamenhof kaj lia Reformesperanto

Resumo de liaj ses ĉefaj proponoj kiuj estas enkondukitaj je Ido (Reformesperanto):

- 1. forigo de la signoj superliteraj**
- 2. forigo de la akuzativo deviga**
- 3. formado de la multnombro per -i**
- 4. neŝanĝebleco de la adjektivoj**
- 5. forigo de la artefarita tabelo**
- 6. kaj ankaŭ revizio de la vortaro**

Ĉi tiuj proponj esis rifuzataj de 157 kontraŭ 107 voĉoj Esperantistaj kiel Zamenhof skribis en la „Fina rezultato de la voĉdonado“ je Novembro 1894. Do kvindek homoj haltigis la evolucion de la admirinda verko. „Kelkaj pensas, ke la farita decido malpermesas por ĉiam ian ŝanĝon en nia lingvo, kaj faras ĝin por ĉiam tute rigida. To ĉi estas eraro, Ĉu iam poste oni faros iajn ŝanĝon, aŭ ne, - pri tio neniu decidis nek povas decidi.“

D-ro L. Zamenhof en „Esperantisto“, 1894. Ido nun enhavas ĉiujn ses proponojn de Zamenhof, ĝi do estas la lingvo celata de Zamenhof, ĝi estas lia vera Reform-Esperanto. Tial **sekvu Zamenhof** kaj uzu Idon, Reformesperanto!

I D O - H I M N O

da Sten Liljedahl

*Yen ni venas mikra Idistaro
kun ideo bel e praktikal
por montrar ad obstinem homaro
maxim bona verko mondlingual.*

*Lernez Ido simpla e sparema,
nam stranjera lingui desfacil
esas nur obstakli disipema,
qui impedas agi plu fertil.*

*Helpez do per honoroz kombato,
frati sur la tero sospirant,
al felica a vinkoza fato,
quan meritas linguo unigant!*

*Vivez Ido, nia grand idolo,
kom la vera linguo futural!
Brilez stelo, nia kar simbolo,
klare tra mondo unesal!*

La plej grava verko por la lingva studanto de Ido:

KOMPLETA GRAMATIKO DETALOZA DI IDO

Da Louis de Beaufront, ex-sekretario dil Ido-Akademio

282 paĝoj

Ĉiuj klarigoj kun multa ekzemploj tute en Ido.

Olu povas havar, qua havas intereso al Ido-Studio, komprar che l' intereto sub www.idoamiki.Berlin.de, www.idolinguo.de, www.ido.li ed anke che *Editerio/Librerio Tia libro, che la s-ro direktoro Hans Stuijbergen, 1087 KP Amsterdam IJurg, Nederlando.*

Ĉu vi jam posedas la

ESPERANTO - IDO

vortaron?

de HEINZ JACOB

vortaro kompara ĉe la du internaciaj helplingvoj, kun la afiksoj, la tabelo de la korelativaj vortoj kaj la plena gramatiko el la fundamento pli ol 3000 vortoj

Ri: Posible ca libreto - Esperanto-Ido vortaron - esus exhaustita o ne komprebla!!!

Ica libreto di formato de DIN A5 kustus 5 €uro, altra libreto di formato DIN A6 kustus 3 €uro e du tota, kune bindigta libreti kustus 15 €uro.

Internaciona Linguo Ido

Kunlabore del' Idoamiki Berlin
(Germania)

2015

Projeto che © Eselte Meto

